

САРҚАН ГУМАНИТАРЛЫҚ КОЛЛЕДЖІ

Оқытушы: Темирбаева В.С.

Пән: Дүниежүзі тарихы

Сабақтың тақырыбы: Мемлекет түсінігі.

Мемлекеттің пайда болу теориялары

Тобы: 103 А

Сабақтың тақырыбы

**Мемлекет, соғыс және
революциялар тарихынан**

**Мемлекет түсінігі.
Мемлекеттің пайда болу теориялары**

Оқу мақсаттары

- тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «күш», «басқару институты» терминдерін қолданыңыз
- мемлекеттік құрылымның ерекшеліктерін түсіндіру үшін мемлекеттің шығу тегі туралы теорияны салыстыру

Бағалау критерийлері

- дереккөздерді пайдалана алады және оларға сілтеме жасай алады;
- кестелерді, диаграммаларды, сызбаларды, шартты белгілерді оқи алады;
- «мемлекет», «билік», «басқару институты» түсініктерін біледі және түсіндіре алады;
- мемлекеттің шығу тегі туралы теорияларын салыстырады;
- мемлекет құрылымының ерекшеліктерін түсіндіреді;

Кілт сөздермен жұмыс

Мемлекеттердің типологиясы - бұл мемлекеттерге тән қалыптасудың, дамудың және олардың жұмыс істеуінің жалпы заңдылықтарын бейнелейтін жалпы сипаттамалардың негізінде белгілі бір типтерге (топтарға) сәйкес мемлекеттердің арнайы ғылыми жіктелуі. Мемлекеттердің белгілерін, қасиеттерін, мәнін тереңірек анықтауға, олардың даму үлгісін, құрылымдық өзгерістерді қадағалауға, сондай-ақ болашақ өмірді болжауға мүмкіндік береді.

Мемлекеттің тарихи түрі - белгілі бір әлеуметтік-экономикалық қалыптасқан мемлекет. Ол бірқатар жалпы сипаттамалармен сипатталады: экономикалық және кластық негіздердің бірлігі, мәні, әлеуметтік мақсаты, мемлекеттің ұйымдастырылуы мен қызмет етуінің жалпы принциптері.

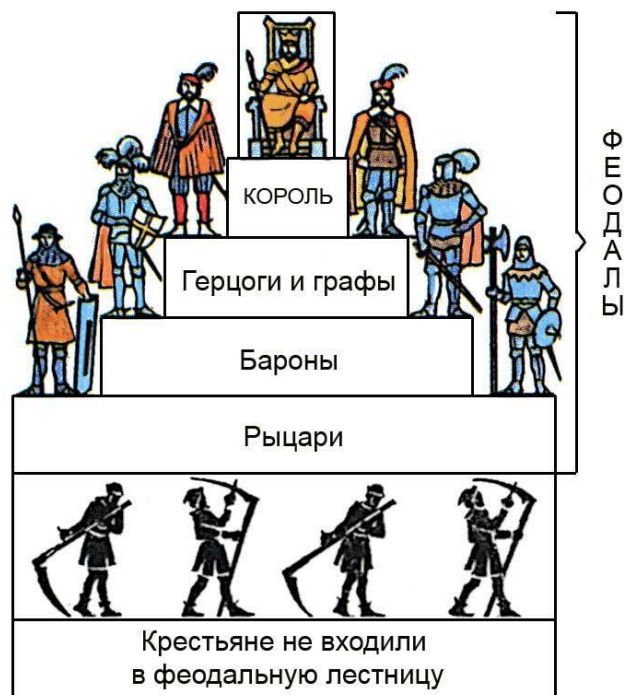
Қоғамның формациялық түрғыдан келесі түрлері анықталады

Құл иеленушілік мемлекет - эксплуататорлар, құл иелері және эксплуатацияланған құлдар пайда болады. Құл иеленуші мемлекет құлдық иелерінің меншігін қорғауға, нығайтуға және дамытуға, олардың диктаторлық құралы ретінде, олардың үстемдік ету құралы ретінде құрылды.

Феодалдық мемлекет

эксплуататор рөлінде жерді иеленетін феодалдық иесі болып табылады, ал пайдаланылған қабат тәуелді шаруалар болып табылады

Буржуазиялық мемлекет

эксплуатациялық класс - буржуазия, ал
эксплуатталған - бұл пролетариат.

Коммунистік қоғам

әлеуметтік әділеттілік қоғамы құру, мүлікті ортақтандыру, теңсіздікті жою.

- Абсолюттік монархия - билік бір билеуші - монархтың толық иелігінде болатын елдер.
- Монархтар билікте қалған елдердің көпшілігінде биліктің басым көпшілігі сайланған заң шығарушы органдармен жүзеге асырылады. Қазіргі уақытта әлемдегі жалғыз билеушіге тиесілі жеті мемлекет бар. Осы елдердің бесеуі араб елдері: Оман Сұлтанаты, Біріккен Араб Әмірлігі, Катар Әмірлігі, Сауд Арабиясы Корольдігі және Бруней Сұлтандығы. Оңтүстік Африкада абсолютті монархиялы бір ел - бұл Свазиленд патшалығы. Еуропада орналасқан мүлдем монархиялық үкімет жүйесі бар ел - бұл Ватикан.

Абсолютті монархиялар

- 1) Швеция және Малайзия;
- 2) Малайзия және Непал;
- 3) Кувейт және Сауд Арабиясы;
- 4) Оман, Катар, Бруней.

Зерттеу сұрағы

Мемлекеттің қалыптасу үдерісі
мемлекеттердің пайда болуы туралы бар
теорияларда қалай көрінеді?